

BAJA ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár egész évre 6 K Félévre 3 K

Nyiltér sora 30 fillér.

Társadalmi hetilap.

Szerkesztő Rotschild Zsigmond.

Egyes szám ára 4 fillér. (2 krajcár.)

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Csernicsek Imre, Palánka.

Kilátás a télre.

Az a szomorú kilátás van a télre, hogy a pauperizmus ijesztőbb mérveket fog ölteni. Tudjuk, hogy némely vidéken a buza gyengén adott. Az arató rész nem igen sokat juttatott a munkás ember kis kamarájába, eladóra alig jut belőle és ha mindjárt összesel neki esünk a késznek, még újra vidul a határ, bizony sok gondteljes nap virrad a magyar munkásra. Ebben a helyzetben még inkább meg kell gondolnunk, hogy a mezei munkásnak a téli keresetre való alkalmat meg kell okvetlen adnunk. Mivel adhatjuk ezt meg jobban, mint a gazdasági házi-iparral. Körülbelül 100.000 már azoknak száma, kik Magyarországon házi-iparral foglalkoznak, vagyis nyírfaseprűt kötnek, gyékényt fonnak, talicskát, kasza-kapanyelet faragnak, szóval odahaza kis tudománnyal, de nagy igyekezettel és szorgalommal napról-napra az élelmisszert megszerzik. Hogy a mezőgaz-

dasági háziipar nem aféle csipp-csippdolog, kitűnik abból, hogy Dorozsmán a gyékényfonók szövetezetében 300.000 korona volt a forgalom. Pedig még itthon csak a kezdet kezdetén vagyunk. Hiszen például Svajzban a kopár óriás hegyek országában, a hol nem terem buza egy szem se, a nép mégis igen jól él. Jólétét köszönheti a téli iparüzésnek. Az a sok uri gyerek, a ki karácsony tájt babát, lovat, koçsít és más eféle játékszert kap a fenyőgalyas karácsonyfa alatt, — azt a svajzi háziiparosok eszkábálták össze. Néhol az órakerékeket csiszolják, másutt a művirágokat készítik, vagy a gépkerékeket vésik, ott mindenütt vastag füst csavarodik föl a házak kéményén és bizony a tűzhelyen tyukleves fő, pedig Nagy Frigyes a híres porosz király nem kívánt egyebet népeinek jólétére, minthogy minden alattvalójának legalább vasárnap tyúk főjjon a fazekában.

A népjólétnek ezt a fokát elértek

a háziiparral. Mert hiszen ennek nagyon is sok előnye van. Egyik előnye az, hogy nem kell hozzá tőke, ellehet kezdeni pénz nélkül. A másik, hogy a földmívelésügyi minisztérium küld akármely faluba tanító-mestert, a hol a munkásság sczakozik, hogy ő télen valamely háziipart akar elsajátítani. A harmadik nagy előnye pedig az, hogy majdnem minden vidéken a természet jóformán ingyen nyújtja a háziiparnak való nyers anyagot. Okos ember természetesen a háziiparnak azt a fajtáját választja, a melynek nyers anyaga a keze ügyében van. A hol erdő van ott a fadaragás háziiparának kell természetesen elterjednie. Vizöntötte területeken a nád, gyékény, sásfonás ipara fog virágozni. A hol szalmát kaphatunk vagy kukorica csuhét, ott ezeket fogjuk feldolgozni. A fő az, hogy mit dolgozunk, azért pénz ne adjunk. Most, mikor Magyarországon a gyümölcs és szőlőtermelés olyan dicserendő lendületnek örvend, most persze, hogy legjobb

Október hatodikán.

Nincsen olyan drága földje
A hazának,
Melyet úgy megszentelt vón' a
Honfi bánat;
Mint azt, ott a marosmenti
Sik határon,
Hol alussza gyászos álmát
Az aradi tizenhárom!

Szomorú nap... feketébe,
Gyászba vonva,
A hol az a szörnűfű éjjel
Rájok omla!
De belőle piros hajnal
Fénye támadt:
Szabadsága, dicsősége
A letiport szent hazának!

Záporosó hull a sirra,
Tán az égből?
Nem, hanem a magyar nemzet
Hű szívéből?
Oda megy ma e hazának
Fia, leánya;
S leborul a tizenhárom
Vértanúnak sírhalmára?..

Egy imát mond az egész hon,
Őket áldva,
Hogy haláluk fényt árasztott
Szent hazánkra;
S kérve istent, hogy a dicsők
B.tőfája
Legyen a jog és szabagság
Őrök fenylő Golgotája! Ilylés Bálint.

A levegő hőse.

Irta: Julius.

A mióta egyik fővárosi napilap kötelékébe tartozom s mind hozzáértő, én bírálom el a beküldött technikai cikkeket. rengeteg kellemetlenséget okoztak nekem az úgynevezett föltalálók. Hiába minden kifogás, hogy most nem érek rá, jönnek máskor, el nem mozdulnak az ember nyakáról addig, amíg végig nem hallgatjuk őket s át nem vizsgáljuk primitív rajzaikat.

A legtöbb baj természetesen azokkal a fantasztákkal van, a kik a repülőgépet találták ki. Valamennyi tud repülni a — papiroson, jobban, mint akár Blériót. Legalább száz magyarnak mondtam szemébe az igazságot de nem hitte el. Akadt köztük olyan erőszakos föltaláló is, aki végre elérte célját, mert — repült, a szerkesztőségi szolgák jóvoltából.

Az idén nyár elején végre annyira üldöztek a feltalálók, hogy szabadságot kértem s hogy a sok bolondos terv helyett igazi repülőgépekben gyönyörködhessem, elutaztam hosszabb tanulmányutra Franciaországba.

Két hetet azzal töltöttem, hogy a különféle rendszerű aereplánokat tanulmányoztam. Valamennyit láttam fölszállani. Cso-

dálattal töltöt el a sok repülőgép, mint a technikai tudás legmodernebb produktuma. A szeretreméltó, barátságos aviatikusok készségesen szolgáltak magyarázattal, sőt Farmon egy izben fölviit magával. Bárcsak téltlenségre készített utas voltam, mégis a a levegő urának éreztem magam. Az első percekben érzett szorongást felváltotta a biztosság tudata. És valami kimondhatatlan gyönyörűség fogott el. Olyanféle, amit álmban szokott érezni az ember, a mikor megnyergelve a felhőt, végigszánt az ember az égen.

Éppen abban az időben, a mikor Franciaországban időztem, nagy volt a vetélkedés, ki nyeri el a pálmát a La Manche-csatornán való átreptüléssel. Calais közelében több aviatikus gyakoratozott. Latham, Lambert gróf és Blériot. Napok, órák kérdése volt, melyik indul el előbb veszedelmes utjára.

Odautaztam. Éppen jókor. Egy sereg külföldi kollegával fuvattuk magunkat a sargatei fokon a dühöngő széllel. Kitarítottunk. Sohasem felejttem el azt a nagy-szerű pillanatot, a mikor végre elsőnek Latham merészen nekivágott a tengernek. Mint valami óriás madár, a mely kiterjesztett szárnyal szeli a levegőget,

lesz gyümölcs és szőlő szállító kosarakat kötni. És itt a falú érdemes bírójához, előjáróságához szólnak. A földmivelségi miniszterium a községnek ingyen ad anyi nemes fűzfa dugványt, a megnyit a község akar. Azonfelül mindenhol megmunkálására holdanként 100 korona segítséget is ad a földmivelségi miniszter. Azért adja ezt, hogy termeltetvén a faluban valamely eddig értéktelen sovány földön a nemes fűzvesszőt, a nép ráadhassa magát a fűzfa vessző fonására, szőlő és gyümölcs szállító, nemkülönbön baromfi szállító kosarak készítésére, amelyből elég furcsa, hogy Galiciából millió darabokra valót hozunk minden esztendőben Magyarországra. Pedig készíthetné ezt a nép, csak akarat kell hozzá.

De hogyan fogjuk meg a dolgot? Igen egyszerűen. A ki ezt a magyar néphez való igaz hajlandósággal írott sorokat elolvasta, írjon egy pár kérést a földmivelségi miniszterium háziipari megbizottjának Budapestre és ebben kérje meg a megbizott urat, hogy tanító-mester, háziipari előmunkás küldesék ki. Minél többen kívánják egy faluban a tanítómestert, annál bizonyosabban ingyen megkapják. Akkor aztán a télen is lesz a népnek keresete és ha szorgalom, igyekezet társul a jószándékkal, rövid időn belül megalakulhat az értékesítő és termelő háziipari szövetkezet, mely ötven vidéki falun és városban egyszerre végeztetett a munkások téli inségének.

Meleg indulattal ajánljuk soraink

komoly megszívleését a nép minden barátjának figyelmébe.

HIREK.

Dunacsében szeptember hó 26-án tartott állatdíjazással kapcsolatos marhakiállítás élénk részvétel mellett folyt le. Felhajtatófő 68 drb magán és 20 drb urasági szarvasmarha. A bíráló bizottság tagjai Dr. Dungyergy Gedeon elnöke mellett a nagyszámú intelligens földbirtokosok és gazdákból került ki. — Ott voltak járásunk területéről: Dr. Radich Aladár főbíró, Marton István csikótelepi inféző, Potzta György, Benyács Simon jegyzők, Trattner Kálmán és Holländer Mór m. kir. állatorvosok és számos szomszédos községi előjáró. A Bácsbodrogvármegyei Gazdasági Egyesület részéről megjelentek Günther Ferenc igazgató, Inhoff József útkár, valamint Matkovics Béla és Eördög Elemér választmányi tagok. Díjazást nyertek kiállított teheneikért: Griszháber Péter Dunacséb 80 K, Valtinsperger József Dunacséb 60 K, Jauch József Dunacséb 50 K, Gauder Adám Szépliget 10 K, Feldenczer János Dunacséb 10 K, Mándics Anbrás Petróc 10 K, Strausz János Dunacséb 10 K. Kiállított üszőkért: 1. díj: Gauder Adám Szépliget 80 K, 2. díj: Stammer L. Dunacséb 60 K, 3. díj: Strausz Miklós Dunacséb 50 K, 4. díj: Cselovski Tamás Dunacséb 20 K, Feldenczer János Dunacséb 10 K, Möricz János Dunacséb 10 K, Strausz Mátvás Dunacséb 10 K, Fahr József Dunacséb 10 K, Jauch József Dunacséb 10 K. A díjazást követő díszében, melyen az odavaló uraság dr. Dungyergy és az egész intelligencia részvétel, 120 teríték volt. Felköszöntőt mondott Günther Ferenc Darányira, Marton István a gazdákra, melyben összetartásra buzdítja őket, Dr. Scheffer József Dungyergy Gedeonra, Szalay Dezső a futtakai uradalom igazga-

tójára, Jauch József plébános Dr. Radich Aladár járási főbíróra, aki első ízben jelent meg a községben, melegen üdvözölte. Dr. Dungyergy a csébi gazdákra, Inhoff József Csébi községét, Günther második felköszöntőjében Latinovics Pál egyesületi elnököt, valamint annak választmányi tagjait éltette. A jelenlevő Dungyergy György bemutatta Bácscon nevelt magyar fajú bikáit és üszőit, Dungyergy Gedeon pedig a magyar és siementhali állatok keresztezéséből származó teheneket.

Blériot budapesti fölszállása.

Megállapítható, hogy még nem volt olyan szenzációs esemény, mely iránt a nagy közönség körében oly lázas érdeklődés mutatkozott, mint Blériotnak budapesti fölszállása. Nálunk a kaszinóban, kávéházakban sűrűn esik arról kérdés — fölmege-e Blériotot megnézni? — igen sok az, a ki

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

már gyakran visszazóllította szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógytárban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

röppült. Izgatott percek multak el. Sikerült-e nem-e? Mintha csak édes testvérünk indult volna csatába, szivszorongva lestük Doverből a dróttalan távívón a hírt, oda érkezett-e Latham? Végre megjött a balsikerről szóló jelentés: Latham a tengerbe zuhant, de őt magát megmentették.

Latham legveszedelmesebb vetélytársa Blériot élénken sajnálta bajtársa kudarcát, a mi arra vall, hogy nem oly hőse a tudománynak, mint például Peary, aki egy kanál vízben megfojtaná Cookot.

Jelen voltam, amikor Blériot megkezdte korszakát alkotó útját a La Manchesatornán át. Szinte bizonyos voltam sikeréről, a mikor láttam, hogy ez a vasidegzetű ember milyen méltóságosan szállt föl, akár a kiröppített nyíl, oly egyenesen röppült a szemben levő part felé. A mikor aztán megkaptuk a távirati hírt, leirhalatlan lelkesedés vett erőt a jelenvolt internationalis tömegben. Ha abban a pillanatban ott termett volna köztünk Blériot, nem hiszem, hogy meg ne lincseltek volna csupa szeretetből csókkal és öleléssel.

Blériot lett ettől kezdve a levegő hőse és hogy nem a szerencsés véletlen jutott

az aviatikusok élére, bizonyítja további sikere. Az augusztus végén tartott rheimsi repülő versenyre is elkísértem Blériot.

Mielőtt azonban beszámolnék rheimsi sikeréről, elmondok egy epizódot, a mi lejátszódott a mikor Blériot a londoni lelkes fogadás után visszatért Párisba. A mikor a miniszteri üdvözlésen és vagy ezer baráti kézfogáson túl esett, egy elegáns kis ember togtá karon. Mellettk álltam és hallottam párbeszédüket.

— Charles Müller vagyok és gratulálok.

— Louis Blériot. Mi tetszik?

— Itt melegében meg kell ígérnie, hogy az őszszel eljön Budapestre a monoplánjával.

Blériot jót nevetett az ajánlaton és jókedvében megígérte Müllernek, az ügyes impresáriónak, hogy fölszáll Budapesten.

Ezt a hevenyében tett ígérését be is váltja, mert október 17-én Budapesten fölszáll.

Rheimsban is Blériot volt a nap hőse. Több verseny az első díjakon osztózkodott Curtiss-szal, Latham-mal, a szerencsétlen véget ért Lefebvre-vel, Farman-nal, Paulhannal. Minden nap ott láthatta a

százazernyi közönség a levegőben, a mint a feje fölött szédítő sebességgel röpködött. Az utolsó napon egy kis baleset érte, a mi nagyon megrendítette a közönséget. Nem a motorjának esett hibája, hanem szinte önfeláldozásának tulajdonítható a balesete. Ugyanis Rougier olyan ügyetlenül kormányozta a repülőgépet, hogy egyenesen nekivitte Blériot monoplánjának. Egy pillanat és megtörténik az első összeütközés a levegőben, de Blériot semhogy egy bajtársát elgázolja, hirtelen megszüntette a motor járását és szinte merőlegesen csapódott le a földre. Ezzel a bravúrral ugyan a maga életét tette kockára, de megmentette társát. Blériot repülőgépe összezuódott és ő maga is megsebesült. Az a vilharos ováció, amelyben részesült, gyógyító ir volt a sebére.

Rheimsból hazatértem. Elutazásom előtt Blériot biztosított róla, hogy szívesen jön Budapestre.

— Vasuton jön, vagy a repülőgépen? — kérdeztem tőle.

— Egyelőre még a gyorsvonatot használnom, de hiszem, nincs messze az az idő amikor Párisból Budapestre már a levegőben tesszük meg az utat. Au revoir!

Budapestre utazik október 17-én. A felszállás ideje is igen jól van megállapítva. Már a délutáni esetleg az esteli vonattal haza lehet utazni. Az érdeklődés nagysága arra birt, hogy fölkérése lapunk kiadóhivatala a jegyek előre való biztosítása érdekében a rendezőségnek bejelenti, kik akarnak városunk és vidékünkéről fölutazni? Kérjük tehát nekünk megírni, milyen jegyekre van szükség? A legolcsóbb tribünjegy öt korona, de külön ülőhelyek 20 és 10 koronáért is kaphatók. Lehet azonban a jegyek biztosítása érdekében akár egy levelezőlapon is a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesületnek (Budapest, VII., Akácfa-utca 30 szám) írni, a honnét a megrendelt jegyeket utánvétellel küldik meg az esetben, ha a jegyek árát előre utalványon be nem küldötték. Félreértések kikerülése végett az utalványra a kért jegyek minősége följegyzendő.

A szép gróf, szép és a nagyszakálú Bathány Tivadar október 16 és 17-én Palánka vendége lesz, a minek hölgyeink is örülnek, és a szép férfiú tiszteletére rendezendő banketten bizonyára tömegesen fognak résztvenni, mert hisz a gróf nagy tiszteletője a női nemnek. Tréfásan mondjuk ezt, pedig hát komoly és fontos. Palánka egész jövőjére kiható dologról vagyon szó, és azért bizonyára hölgyeink, is szívesen közreműködnek, hogy előbbre vigyük közös erővel városunk jövő sorsát. Október 17-én lesz t. i. a hajógyermek-othon ünnepélyes fölavatása, mely alkalommal sok notabilitás lesz vendégünk. Fogadjuk őket szívesen, magyaros vendégszeretettel.

Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert, mert a folytonos munka fárasztó. Kitünő erősítő szernek bizonyult a „Scott-féle Emulsió“ mely főleg csukamáj-olajból áll, csakhogy igen jó ízű és a leggyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógytárban kapható.

A comain. Lapunk egyik barátjától kapjuk a következő sorokat: «Elovastam Fürst Zsigmond urnak «A comainról» című cikkét, melyben Wettenstein József drt támadja. Engedje meg tisztelt szerkesztő ur, hogy ebben az ügyben én is, mint a legulsósbabban érdekeltek, a tüdőbetegek egyike beleszóljak. Nem hiszem el, hogy Fürst Zsigmond dr. ur észleletek alapján mondja el súlyos ítéletét. A Wettenstein dr. betegek közül való vagyok én is, egyike azoknak a több száz tuberculotikusoknak, a kik a Wettenstein féle rendelő intézetben gyógykezelést nyertek és ott meggyógyultak és igenis, nemcsak én a beteg, hanem az intézetben ellenőrzés céljából megfordult orvosok is megállapították, hogy Wettenstein dr. olyan betegeknek mutatott fel nagy eredményeket, a kiknél akkor Fürst dr ur szavaival élve, «ökölnyi cavernák (roncsolástól származó üregek)» voltak a tüdőben Wettenstein dr. megfogja magát védeni és nem is az ő érdekében írom e sorokat, hanem sok-sok embertársam érde-

kében, a kinek Fürst dr. támadása esetleg visszatartana attól, hogy a gyógyulást ott keressék, a hol meg is találhatják. Wettenstein dr. mindezek ellenére sem veri a mellét. De joggal verné e mellét Fürst dr. ur, azonban nem büszkeségtől, látva azt a nagy pusztítást, a melyet cikke mindazoknál a betegeknek előidézett, a kik az ő madó sorainak esetleg hitelt adtak.» Tisztelettel: egy volt beteg a ki már egészséges.

Bács községében f. évi október hó 10-én lódijazás lesz, és ez alkalomból délutáni 1 óraker társasbéd. — Mint halljuk, a palánkai járásból is többen átrándulnak e napon Bácsba.

A vasutasok árvaház alapja javára községünkben is gyűjtés folyik, s mint halljuk ez igazán jótékony célra senki sem tagadja meg hozzájárulását. Meg is érdemi e derék testület, hogy támogatásban részesüljön a nagyközönség részéről.

A palánkai polgári ifjuság szabad szellemű, haladó része holnap vasárnap este a „Reiter-Duna“ szállodában a búcsú alkalmából táncmulatságot rendez, mely a legjobb sikernek néz elébe.

A vér gyógyítása. Nagyjelentőségű és áldásos haladást mutat a betegségek gyógyításában egy új gyógymód, melynek vidékünkön már több kétségbeesett nehéz beteg köszöni egészségét és munkaképességét. Ezen új gyógymód a hemopatia vagyis vérgyógyítás. Megalapítója és egyedüli értelmezője Dr. Kovács I. budapesti orvos, kinek redelő intézete V. Váci körut 18. szám alatt van. Dr. Kovács két évtizedre terjedő megfigyeléseiből és tapasztalataiból merítve, megállapította, hogy a vér alkalicitása a legjobb védő és legjobb gyógyszer és ezen kezelésével nem egyszer bámulatos eredményt ért el. A hemopatia a képzelhető legjobb eredménnyel jön alkalmazásban görvélykór, asztma, idült szív-gyomor idegbajoknál és némely súlyos bőrbetegségnél. Mindazok akik e felsorolt szenvednek, forduljanak teljes bizalommal ezen nagyhirű orvoshoz, különösen azoknak ajánlatos az, a kik nyáron fürdőn voltak és egészségi állapotuk ennek dacára sem javult. A kezelés igen egyszerű és kellemes, hivatásbeli zavarokkal nem jár.

Halálos kimenetű játék. Feller Ambrus cservenkai gazdának Lajos nevű 10 éves fiacskája nagyon vonzódott Geyer Ádám béreshez s néha egész napon át elnézegette, mint dolgozik az, sőt mindig segíteni akart neki munkájában. A gyerek a napokban minden áron játszani akart a béresrel és oda ment hozzá, hogy jöjjön játszani vele. A béres epen vasvillával dolgozott s a fiu folyton odakapott a villához, hogy bosszantsa a bérest. Geyer ekkor annyira dühbe jött, hogy a fiu ellen fordította a vas villát és a hátába döfte. A fiucska sikoltott egyet, aztán holtan rogyott a földre. A béres megdöbbsent s eldobván a villát, elszaladt.

Végeledás!

50.000 pár cipő 11
2 pár cipő csak 5-K

Kedvező alkalom vétel folytán eladok 1 pár férfi és 1 pár női fűzőscipőt, barna vagy fekete bőr erős szőgezett bőrtalppal, legdivatosabb facon. Rendelésnél elég csak a hosszát megadni. Mind a két pár csak 5 K. szétküldés utánvétellel.

F. Molkenor, Krakau, Dieltagasse 48.
Kicserélés engedve vagy a pénz vissza.

Legőregebb Őzlet! Női pamutsocknya

1/a csikos alsósocknya szeg. 1 drb K 1:30
2/b Felsősocknya, csikos zöld 1 > K 1:30
3/c Felsősocknya, karizrova zöld 1 > K 1:30
4/d Felsősocknya, csikos fekete 1 > K 1:30
5/e Felsősocknya, kar. fek. 1 > K 1:30
7/g Felsősocknya, csik. pety. 1 > K 1:30
6/f Felsősocknya, csik. leg. div. 1 > K 1:50

LEGJOBB DIVATU ARU
CSAK JÓ ÉS TARTÓS ARU

Mintának csak egész szoknyát küld, nem tetszés esetén visszaveszem. Aki egyszer vesz, állandó vevőm marad.

Legőregebb szövődő és női szoknya-készítő.

Ehrenberger J.
Roiz.-Passek bei Ingrowitz Mähren

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal.

Csernicsek

Imre

Könyvnyomdája

Palánkán,

Fő-útcza

NAGYENYED-re

Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű faj-
tisztá anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszeszerjék, Tileveütek, Kerítésnö-
vények, Bogyógyümölcsiek stb.

Szőlőoltványok. (I ssima áru)

európai és amerikai ssima s gyökeres vesszők.
(Dktató díszárjegyzék kívánatra ingyen).

FISCHER és Tarsai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

ACCUMULATOROK

vilamos
KISVILÁGÍTÁSRA.
Kis zellen 1,65 K 200 kílont. nagy-
ság, Evi gyártás 100,000. Képes ár-
jegyzék ingyen.

Alfred Luschner, Dresden 22/192

Minden hölgynek fontos ezen hir-
detést elolvasni! Olcsó hét!

Weiner Mátyás

divatruházában

Budapest, Andrásy-ut 3. szám.

E héten rendkívüli olcsó eladások ugymint:

- Tennis kelme vil. és sötét színekben 19 kr. feljebb
- Angol flanell » » » 24 kr. »
- Barchent óriási választékban 28 kr. »
- 120 cm széles Angol kelme-szürke szín-
árnyalatokban 48 kr. »
- 120 cm széles Serge Kamgarn minden
divat színben 59 kr. »
- 120 cm széles Angol Homespun a leg-
újabb színárnyalatokban 65 kr. »
- 120 cm széles Diagonál Seviott 85 kr. »
- 120 cm széles Pongyola és blouse kelme 75 kr. »
- Sima és mintás bársony 75 és 85 kr. »
- 100 cm széles Reclám ruha taffeta 1.68 kr

Nagy választék divat fátyolokban, szín-
házi sálokban és Plaidekben stb.

A felsoroltakon kívül raktárra érkeztek
belföldi, francia és angol **Homespun,**
Setland, Diagonál, Cheviott, Noppe,
Ottomán, Cotelain, Kamgarn és Ríps
gyapjú kostüme kelme újdonságok.

Kívánatra minták: vidékre ingyen
és bérmentve küld. — 20 koronán
felüli rendeléseket bérmentve szállít. Az
ezen hirdetésre hivalkozó t. megrendelőim
a számla v. összegből 2 o.o pénztári
engedményben részesülnek.

Az őszi idény beálltával

az olcsóságáról ország-szerte előnyösen ismert

SPITZ HERMAN

selyem, kelme, szalag-csipke s nődivat áruházában
Budapest, Deák Ferencz-u. 13.

szébbnél-szebb selyem- és angol kosztüm-kelme újdonságok kerülnék eladásra

rendkívül jutányos árak mellett.

Továbbá figyelemre méltók a következő cikkek reklámairai:

TENNIS-FLANELL, remek szép minták — — — — —	16 ¹ / ₂ kr.	DUPLASZÉLES NŐI POSZTÓ, óriási választékban, most	méterje
ANGOL ÉS VELOUR FLANELL, újdonságok — — — — —	28 kr.	csak — — — — —	48 kr.
SZINES LEVANTIN, óriási választékban — — — — —	17 ¹ / ₂ kr.	HOMESPUN kosztümkelmék — — — — —	76 kr. és feljebb.
ANGOL RUHA VÁSZON, minden létező színben — — — — —	37 kr.	Dupla széles tiszta gyapjú valle, minden létező színben — — — — —	78 kr.
MADEIRA-HIMZÉS, legújabb minták 47 kr. és feljebb.		TISZTA SELYEM, minden létező színben, reklámár — — — — —	38 kr.
D U P L A S Z É L É S CHEVIOT SZÖVET, minden létező	40 kr.	MOIRÉ-SELYEM, újdonság, minden létező színben, nagy	
színbén — — — — —	40 kr.	alkalmi vétel — — — — —	57 kr.
ANGOL CSIKOS BÁRSONY, újdonság, minden létező	85 kr.	DUPLASZÉLES fekete TAFFET-SELYEM, egész nehéz minő-	
színbén — — — — —	85 kr.	ség, ezelőtt 3 frt. most — — — — —	1.48 kr.

Nagy választék filé, tüll- és légcspike-szövetekben, minden létező színben 19 38, 55 kr. s feljebb. Ezekon kívül számos itt
tel nem sorolható divatezikkék bámulatos olcsó árban.

MII TÁKAT KIVÁNATRA INGYEN ÉS BÉRMENTVE KÜLDÖK.

Megrendeléseknél tessék jelen lapra hivatkozni.

Fürödjünk otthon!

A szenvedő ember ne mulassza el, a
„Sanitas”
gőz, hőlég- és gyógyfürdőt
megtekinteni.

Képviseli: Seitz József Palánkán,
(Ott féle ház)
aki minden vétel kötelezettség nélkül be-
mutatja.

Néhány elismerő levél a sok ezer közül:
Herczeg Gyula községi jegyző. Palánka.

Az önnel megrendelt vörös gőz- és hőlégfürdő-
készülékkel teljesen meg vagyok elégedve és már
sok helyütt ajánlottam.

Szendy István jegyző. Hódáság.
Az Ön által küldött gőzfürdő-készülék egyszerű-
ségével rendkívül meglepett, de kitünő hatásával
még inkább kielégített. Röviden: Pompás készülék.

Képviselőnk Seitz József úr által eladott
»Sanitas« készülékről Bayer Ferencz kapita-
ány Brassóból írja: »Már régen óhajtot-
tam önnek köszönetem nyilvánítani, az
eladott kitünő »Sanitas« készülékért. Én
33 évig szenvedtem, vagyis fél életen át,
mint térkép-készítő Tirol és Erdélyben
1878 től 1889 ik évbe szerzett tagmere-
vedést kaptam, ahol gyógyfürdők massage,
gyógyszerek és nyakkezelés nem ért sem-
mit, ellenben az Ön készüléke 6 hét hasz-
nálata után teljesen megszüntette a fájdal-
matokat! Sok köszönet és legyen alkalma
még sok szenvedőt meggyógyítani. Teljes
tiszteléssel stb.«

Kérjen prospektust.

Tiszavölgyi hajózári r. t. cimen 350,000 kor. tőkével a tiszamenti községek hajózási vállalat létesítését tervezik Szolnok székhelyvel. vállalat egyelőre 10 hajó építtetését tervezi.—

Közönség köréből.

A kötött kopog, a tálca csörren,

és a hölgyek élénken tárgyalják hogy ki, mit tesz családtagjai meghűlése csetan. És általában megegyeznek abban, megelőzésül mindannyian Fai valódi sződeni ásványpasztilláját használják és Fai valódi sződenijét alkalmazzák akkor is, ha arról van szó, hogy hirtelen föllépő hurutos jelenséget kell megszüntetni. Fay valódi sződeniét mindig yógyasztárban, drogéijában vagy ásványviz kereskedésben meglehet venni egy skatulyát 1 korona 25 fillért. Utánzatot azonban határozottan vissza kell utasítani.

Vezérképvelet Magyarország-Ausztria részére: Guntzert W. Th. Wien IV., Grosse Neugasse 17.

Alsószoknyák

olcsó, meleg és szép.

- a) szegve K 1:20
- b) csikos » 1:30
- c) egyszerű kariozott » 1:30
- d) dupla » 1:30
- e) háromszor » 1:40
- f) csikos egyféle » 1:50

Mind egyik kapható: fekete, kék és zöld színben. Minták egész szoknyákról mely visszavéteik, az előnyösen ismert czégnél

Laschtowitza József

Roz.-Passek-Ingrowitz, Mähren.

Válság előtt áll Magyarország. A ránk következő évnegyed oly eseményterhes korszakot nyit meg előttünk, hogy intelligens ember valóban nem lehet el ujság nélkül. Legmelegebben ajánlhatjuk azért t. olvasóink figyelmébe a Pesti Hirlapot, mint azt a nabilapot, melyet egyenlő érdeklődéssel olvashat mindenki, mert minden pártpolitikai iránzat nélkül lévén szerkeztve, csak egy célt ismer: az ország és a nagy világ minden érdekes eseménytől leggyorsabban és legkimerítőbben értesíteni közönségét. Ezt a célt eddig is a legteljesebb mértékben elérte mert a Pesti Hirlap ma tagadhatatlanul első és legnagyobb terjedelmű napilapunk, mely egész esztendőn át napról napra 8—16 oldalal többet ad, mint más napilapok. Azonkívül

nagy képes naptár ad ajándékkul minden előfizetőjének, akik feláron rendelhetik meg a Divat-Salon című, elsőrendű divatlapot is. A Pesti Hirlap képes naptárát — gazdag tartalommal és 40 oldal képpel — már az októberi előfizetéssel kell biztosítani, mert aki csak novemberre vagy decemberre (egy-egy óra) fizet elő, az nem kapja ezt a díszes: hanem az álanbó előfizetőkön kívül csak azok az új előfizetők, akik negyedévre egyerre küldik be az igazán jutányos előfizetési árt. A Pesti Hirlap előfizetési ára: egy óra 2 kor. 40 fillér, 2 óra 4 kor. 80 fillér, negyedévre 7 korona. A Divat-Salonnal együtt negyedévre 9 korona. Az előfizetés legcélszerűbben pósta utalványval küldhető a Pesti Hirlap kiadóhivatala címére: Budapest, Váci-körút 78.

A Vasárnapi Ujság szeptember 26-ki számai szebbnél-szebb illusztrációkkal s a szépirodalmi olvasmányoknak olyan bőségével jelent meg, a minőt már megszoktunk e kitűnő, régi, de azért a modern haladással mindig lépést tartó heti laptól, a magyar családok régi kedvencétől. Két nagy regényt találunk e számban Mikszáth Kálmán «Fekete vár» című pompás erdelti regényének, s Lesueur «Tengerentúli menyasszony» című fordított regénynek folytatását, elbeszélést Szemere Györgytől, költeményeket Oláh Gáborról és Balla Ignációl, híket az egrí bucsuról, melyet egy egész sereg pompásnál pompásabb fényképben is bemut. A most leleplezett aradi Kossuth szoborról és a leleplezési ünnepélyről is több képet közöl valamint a huszonöt esztendő jubileumát ünneplő a magyar királyi operáról. Kaciány Ödöntől pedig pompás szegez tanulmányfőt látunk, tárcacikk a hétről a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyed évre négy korona, a «Világkrónika»-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» ki-

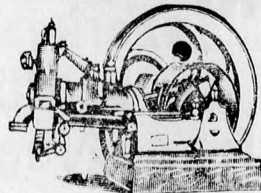
adóhivatalában (Budapest, IV. ketület, Egyetem-utca 4szám.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes-Néplap» a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Mindenki tudja, hogy minden vállalkozáshoz olyan szükséges a nyilvánosság: mint levegő az embernek! Az ügyes kereskedő feltétlenül hirdet! Az élelmes kereskedő hirdet! A ki jó árut tart vagy készít, hirdet! Aki olcsó és versenyképes: hirdet! Aki nem teszi kockára üzleti érdekeit fu-karságból: az hirdet! Aki tudja, hogy a hirdetés a legjobb tőke befektetés: az hirdet! Tessék elolvasni lapunk mai számában a Magyar Fürdőkalauz hirdetését, — határozottan előnye lesz, ha ezen milli-ök által olvasott munkában hirdet!

TÖRLEY PEZSGÓ.

A Drezdai Motorgyár Részvénytársaság
Németország legrégibb és legnagyobb motorgyára

szállítja a szakkörökben elismert **Benzin, nyersolaj, gáz, petroleum-motorokat és lokomobilokat.** valamint **szívógázmotorokat.**

Meglepő ujdonság!!
UNIVERSAL SZÍVÓGÁZGENERATOR.
Üzemköltség óránként és löerónként csak 1 fill Vezérképvelet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás.
Előnyös fizetési feltételek.

Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájce)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára évenként 4.—korona.

M. K. Folyam és Tengerhajózási Részvénytársaság

MENETRENDJE:

Vukovár - Újvidék között.

Naponta péntek kivételével.

Lefelé	Felfelé
ind. 4:00 reg.	Vukovár vasut érke. 6:50 este
4:10	Vukovár város 6:35
4:50	Bácsujlak 5:35 d. u.
5:05	Ópatovác* 5:10
5:30	Dunabököny 4:30
5:55	Sáregrád 3:55
6:25	Ilok 3:20
6:35	Palánka 3:05
7:20	Susek (Koruska) 1:55
7:30	Bánostor* 1:40
7:45	Cerevic 1:25
8:00	Beocsin 1:10
8:10	Ófutak 1:00
érke. 8:45 reg.	Újvidék ind. 12:10 d. u.

*Ladik állomás.

Első cs. kir. szab.

Duna-Gőzhajózási Társaság

Nyári menetrendje:

VUKOVÁR ÚJVIDÉK:

(Közlekedik hétfő kivételével naponta)

reggel	ind. Vukovár (város) érke	5:15
4:30	Bácsujlak (csolnak-állomás)	4:25
5:05	Ópatovác csolnak-állomás	4:05
5:20	Ilok	2:55
6:05	Palánka	2:45
6:15	Nestín (csolnak-állomás)	2:25
6:30	Bánostor csolnak-állomás	1:20
7:15	Cerevic (megálló hely)	1:10
7:30	Beocsin	12:50
7:45	Kamenicza	12:20
8:10	érke. Újvidék (hajó-állomás) ind	12:00
8:20		délben

Aki legjobban szerkesztett, teljesen független nagy napi lapot jártni óhaját, fizesse elő

az UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	K 28.—
Félévre	" 14.—
Negyed évre	" 7.—
Egy hónapra	" 2.40
Az Ujság terjedelme rendszeren	28—32—36 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 60—100 oldal. Megrendelési cím

AZ UJSÁG

BUDAPEST, Rákóczi-ut 54-ik szám.

Nyavalyatörés! Ki nyavalyatörés gőrcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve kapható a szab. hatyú gyógyszer. Majna Frankfurt

Felelős szerkesztő és kiadó: Csernicsek Imre.

Házi politur

A házi politur egy vegyi folyadék, mely mely minden politurozott vagy lakkozott fölületnek egyszeri átdörzsölés által újra eredeti fényességét és a faneműeknél ezek erezte meységének tetszősségét visszaadja. Tessék a házi politur használat előtt mindig teljesen: fölörzni, tartalmából egy elhasznált pamutrongyot, legjobb egy harisnya-darab, kevéssé átitatni és vele a fényesítő fölületet átdörzsölni, az eredmény szembeszökő és bámulatos lesz. A zongora felülete rögtön elveszti a kékes füstszertü lerakodást, légyköpést: a szekrény, ágy, stb. politurozott butorok lerakodott por stb. tisztátalanág eltűnik és minden — mint eredetileg — újra tőkőrfényes fölületet kap. Rézágak, ezüst áruk minden följta eltűnik, annak galvanizálása újra megkapja eredeti fényét. A parket-padió fénye első beeresztés után bámulatos tiszta erezetet mutat fényes fölülettel, a matt butorok általa megtartják tetszős színüket. A házi politur a fáról csak a szenny távolítja el, anélkül, hogy magát a tát megtámadná sőt conserválja és fényessé teszi azt. A házi pulitur kapható 1:25 és 2:50 koronás eredeti üvegekben

„PATENT WOLF” butorgyárban, KALOCSA.

Próbaüveg 20 fill. bélyegegben.

Egyszeri próba után egy háztartásban sem fog hiányozni a házi politur. 1 tucat rendelmenynél 10 százalék, 3 tucznál 15 százalék Rabatt.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFÖZŐ.
TÜZVESZÉLY
KIZÁRVA.

Ha felborul, elalszik.
Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos. Kapható minden jobb vasarú és háztartási cikkekkel árusító üzletekben. Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospectus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Reszv.-Társaság.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-út 74/58.
Helybeli árusítók: Marcikits Márkus,
Wetzelberg Mór, Hauswirt József.

„La Couturière Parisienne”

megjelenik minden hó 15-én. Könnyen készíthető párizsi és bécsi modellekkel, körülbelül 850 modellel évenként K 20.— 2 bluzalbum járul hozzá ingyen mellékletül. Minden zámbhoz egy óriási nagyságu szabásívet adunk
Kiadóhivatal:

WIEN, Wittbauergasse 26.

Legalább 12 millió ember kezében

fordul meg 1910. évben a

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

vasúton, hajókon, szállodákban, vendéglőkben, kávéházakban, fürdő- és nyaralóhelyeken, szanatóriumokban, gyógyszerészeknél, orvosoknál, kaszinókban. Egyszerre mindent megtalálható — ezért a reklám terén nem mindennap kínálkozó kedvező alkalom, az ezen nagyszabású munkában való hirdetés.

A »MAGYAR FÜRDŐKALAUZ« IV. évfolyama 1910. január havában, tehát csak egy. zer egy évben, szokatlanul díszes kiállításban, mint a Magyar Védőegyesület hivatalos közlönye jelenik meg hitelesen igazolandó huszonegyezer példányban ingyen és bérmentve leszátküldve.

Ezen lezajgottól és nagy horderejű munkát egész éven át a nagyközönség milliói olvassák, — a hirdetőnek olyan előnyöket biztosít, amilyent semmiféle más reklám által nem érhet el.

A »MAGYAR FÜRDŐKALAUZ«-ban megjelent hirdetésben egész éven át folyton szem előtt vannak és akaratlanul is szembeölenek.

A »MAGYAR FÜRDŐKALAUZ« olvasóközönsége vegyes, így mindennemű árucikk hirdetésére kiválóan alkalmas.

Búsás kamatot hoz és országos reklámot idéz elő a »MAGYAR FÜRDŐKALAUZ«-ban megjelent minden hirdetés, mert a tapasztalat beigazolta, hogy az eredmény olyan meglepően nagy volt, hogy a hirdetőök önként ujitották meg hirdetési megbízásukat.

HIRDETÉSI ÁRAK:	$\frac{1}{90}$	$\frac{1}{45}$	$\frac{1}{22}$	$\frac{1}{60}$	old.
	$\frac{1}{108}$	$\frac{1}{108}$	$\frac{1}{108}$	$\frac{1}{108}$	m/m
A hirdetések között:	60.—	35.—	20.—	40.—	kor.
A szöveg alatt:	80.—	45.—	25.—	55.—	»
A szöveg közötti színes mellékleten:	70.—	38.—	22.—	45.—	»

Kérjük szives hirdetési megbízását soron-kívül beküldeni, hogy a hirdetőnek még jó helyet biztosíthassunk.

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ”

ERDŐS JÓZSEF

BUDAPEST, VI., Eötvös-utca 36 I. 9.

Telefon 173—17.

Nyomatott Csernicsek Imre gyorssajtóján Palánkán.